

vistnok langsommere end Evangens Bei, men den er sikkrere, naturligere og sundere. Hvis Gymnastikunderviisningen virkelig kunde have de overordentlige Følger, som flere ærede Rigsdagsmænd have omtalt, hvis det, som det næsten syntes, var paa den, at Statens Bee og Vel berode, da kunde man maaffee finde en saadan Evang berettiget; men hidtil ere vi jo dog saa nogenlunde komne igjennem uden synderlig Gymnastikunderviisning i vore Almueskoler, og selv den sidste 3 Mars Krig, som den ærede Rigsdagsmand for Beile (Hammerich) hentydede til, kom vi jo dog ogsaa ret godt igjennem, og i Slesvig kjender man, som sagt, slet ikke Gymnastikunderviisningen i Almueskolerne. Der næst troer jeg, naaget jeg sætter megen Priis paa Gymnastikunderviisningen og gjerne kan underskrive, om ikke Alt, saa dog Meget, af hvad den høitærede Underviisningsminister i den Retning har fremført — og jeg har havt Leilighed til at vise det i Gjærningen — at man dog har overvurderet den temmelig meget, og navnlig undrede det mig, at den ærede Rigsdagsmand for Beile (Hammerich), som ifølge hele sin Embedsstilling er kaldet til at være Landens Talsmand, i den Grad, baade iaar og ifjor, har kunnet betone den legemlige Uddannelses Indflydelse paa den aandelige. Jeg skal ikke nægte, at den legemlige Uddannelse ogsaa har Indflydelse paa den aandelige, men paa den anden Side tør jeg paastaae, at den aandelige Udvikling har idetmindste ligesaamegen, og jeg tør sige større, Indflydelse paa den legemlige. Jeg vilde ønske, at den ærede Rigsdagsmand havde havt Leilighed til at see, hvad f. Ex. et Mars Ophold paa en høiere Bøndeskole, selv om der ikke har været megen Leilighed til Gymnastikunderviisning, eller hvad et Mars Ophold, f. Ex. i Skotland, under nye og vækkende Omgivelsor, selv om hele Tiden er gaaet hen med svært legemligt Arbeide, har kunnet virke paa en ung Bøndekarls; jeg troer, at han da vilde indrømme mig, at hvor der er kommet en opvakt, bevægelig Mand, der vil der ogsaa i de fleste Tilfælde komme et evægeligt Legeme; jeg troer, at han vilde see, at den kluntede og klødsede Gang, som han omtalte, ligesaa meget modarbeides ved Landens Udvikling, som ved en gymnastisk Under-

viisning. Jeg kunde ogsaa ønske at henlede den ærede Rigsdagsmands Opmærksomhed paa den gymnastiske Underviisning, der meddeles i vore Recruttskoler og ofte medfører, at de, der vende tilbage til deres Hjem, have en afrettet Dannelse, der viser sig i udvortes Former, men at disse høire Former bære Præg af den Mangel paa aandelig Dannelse, som de dog skulde være Udtrykket for, og jeg troer, at naar han havde havt Leilighed til at see saadanne Folk, vilde han foretrække den klødsede Gang, naar den kun var naturlig, fremfor et saadant afrettet Væsen, hvor den udvortes Form slet ikke svarer til den indre Udvikling. Det er altsaa min Overbeviisning, at den gymnastiske Underviisning ingenlunde er det eneste Middel til at fremme den legemlige Udvikling, og det er ligeledes min Overbeviisning; at naar vi arbeide hen til at fremme den aandelige Udvikling, at fremme Friheden for de aandelige Kræfter, saavel i Familien som i Kirken, saavel i Kommunen som i Staten, arbeide vi derved meget mere paa den legemlige Uddannelse, end om vi ved de strengeste Lovbud søge at fremtvinge Gymnastikunderviisningen i Almueskolerne. Dermed vil jeg ingenlunde sige, at vi skulde opgive vort Haab om, at Gymnastikunderviisningen med Tiden kan blive drevet idetmindste i en Deel af Almueskolerne, eller at vi skulde opgive vore Beskræbelsor i den Retning. Vi skulde kun gaae en anden Wei; vi skulde arbeide paa, at Gymnastikken kan drives paa de Steder, hvor de naturlige Forhold for Tiden gjøre den mulig, i de lærde Skoler, i Borgerskolerne, de høiere Bøndeskoler, ved Seminarierne og ogsaa de Steder paa Landet, hvor der f. Ex. kan have flere Lærere, eller hvor andre udvortes gunstige Forhold ere tilstede. Vi skulde navnlig søge at staffe dygtige Lærere tilveie for Almueskolerne; men dette er ingenlunde saa let en Sag som den ærede Rigsdagsmand for Åsfens (Fallefen) meente, thi jeg troer, at der er en stor Mængde Underofficerer, som kunne være overordentlig dygtige Folk, ja endog dygtige Gymnastikere, men som derimod kun due meget lidt til at være Gymnastiklærere; det at være en dygtig Gymnastiklærer forudsætter tillige en Sands for et tilsvarende aandeligt Livs Udvikling, som langt-